

Josep Albertí al museu de Sant Feliu

crònica

La sala que el Museu d'Història de la Ciutat de Sant Feliu –amb el tenaç recolzament d'un bon grapat d'amics seus– dedica avui al pintor Josep Albertí significa l'acompliment definitiu de l'última voluntat de l'artista guixolenc, qui llegà tota la seva obra i els seus béns a la ciutat.

És, doncs, una exposició permanent, però entranyablement especial i tendra, pensada perquè en la contemplació d'aquests quadres hi puguem retrobar viva la personalitat de Josep Albertí, qui –a través de la seva obra– romandrà present al seu poble.

La sala, que ha estat pensada i dissenyada especialment pels tècnics municipals Marià Ferrer i Ramon Moncosí, dissenyador i arquitecte respectivament, s'emplaça a l'antic refectori dels monjos benets, a la planta baixa del monestir. I ve a enriquir més l'oferta museística de Sant Feliu.

En un racó, el seu cavallet inusable ara sosté la paleta i els vells pinzells que, amb els catàlegs, cartells i fotografies de l'Albertí, ambienten la sala on, actualment, s'exposen una cinquantena de quadres, olis i tècniques mixtes, disposats cronològicament. Aquesta exposició vol ser una visió panoràmica de la seva trajectòria pictòrica.

L'abundant llegat –més de 185 obres, més una trentena per donació d'un particular– ens permetrà d'anar renovant l'exposició del pintor guixolenc i, així, de trencar-ne la monotonia, i donar a conèixer tota la seva pintura dipositada al fons museístic de la ciutat, i la d'aquells particulars que, en alguna ocasió, volguessin cedir-nos-en.

La personalitat d'Albertí

Les dades biogràfiques d'Albertí (1913-1993) són prou conegudes. A mi, però, m'agradaria d'afegir-hi un to més íntim, més sentimental i personal, que remarqués la qualitat humana del pintor. En Pitu –ell s'estimava més que l'anomenessin Albertí, simplement– era, a Sant Feliu, un home enter, únic. Un homenàs. Prova d'això ha estat la nombrosa presència d'amics –alguns visiblement emocionats– que assistiren el dia de la inauguració de la sala, el 30 d'abril prop passat. Hi havia el «tot Sant Feliu». Tothom el coneixia. Tothom l'apreciava. La majoria no enteníem la seva pintura; però, tant se val, es feia estimar fàcilment. Tothom té, d'ell, moltes anècdotes per explicar. Jo, guixolenc sobrevingut, també en tinc. Quan era el jove i tímid vicari que de tant en tant havia d'anar a Girona, més d'una vegada l'Albertí –que no era pas un feligrès practicant!– s'havia assegut al seient del meu costat per a cantar-me, durant tot el viatge, fragments de sarsuela, òpera o cançons, davant les atònites mirades dels viatgers que no ens coneixien. Podeu suposar la vergonya que jo passava, mentre que ell, concentrat, ni se n'adonava. L'havia acompanyat, al piano, cantant un duo en una festa familiar. D'altra banda, també m'havia donat lliçons de fonètica catalana: com ho havia de fer per diferenciar la[o] tancada d'*amor*, de la[o] oberta de *mort*, exagerant (cantant) la

El pintor Josep Albertí i la seva paleta.

FOTOS: J. M. OLIVERAS

pronunciació diversa d'ambdues vocals, ja que en alguna homília de nocces, a què ell assistia com a convidat, se'm confonien els dos mots. Podria explicar-ne d'altres. Moltes més i més genials, però, són les que podrien contar els seus íntims amics.

Aquests contactes personals amb l'Albertí, encara que breus i curiosos, ja ens descobreixen altres trets de la seva rica personalitat. A més de pintor, era un místic llibertí –valguí la paradoxa, si n'hi hagués– que gaudia amb el cant espiritual de

L'obra d'Albertí a la nova sala del Museu d'Història de Sant Feliu de Guíxols

La seva pintura

Josep Albertí es va iniciar, ultra les primeres classes de dibuix, al costat del pintor Ponsjoan, pintant quadrets de suro per al turisme. Aviat, però, descobrí que no podia imitar el seu mestre i, doncs, que no podia seguir l'estil –tot i que ho intentà– del que llavors es pintava i es venia al primer turisme que ens visitava. I aleshores buscà un camí propi, al marge del que en aquells temps es feia en art. Si la tècnica del dibuix i de la perspectiva li imposava uns límits, començà la recerca d'altres formes expressives més vitals: el color en moviment, la multiplicitat –i deformacions– de formes a frec del millor expressionisme.

Calia convenciment i coratge per afrontar, en les seves condicions tècniques, el repte de voler comunicar-se als altres, acolorint amb traços, aparentment desordenats, gruixuts i pastosos –rics en tonalitats–, la blanca superfície d'una tela. Comunicació difícil, sovint intel·ligible a les nostres ments concretes, realistes i lògiques. A despit de tot, l'artista ganxó va saber crear, generar, un estil propi –no exempt, als inicis, d'una certa ingenuïtat– de donar a conèixer la seva percepció de la realitat, amarant les seves teles d'intuïció i espontaneïtat. I ho

aconseguí tossudament, amb una enorme voluntat i confiança en si mateix.

No eren les idees el que el movia a pintar. El seu no era un art conceptual. Més enllà del conscient –deia, immodestament– hi ha un món immens i fosc per descobrir, on se situa la zona indefinible de l'artista.

Tanmateix –me n'adono–, només atribueixo generalitats a l'obra pictòrica de l'Albertí que probablement no el diferencien d'altres pintors. Ni sóc un entès en art ni estic prou dotat per avaluar seriosament la seva pintura. Tan sols sóc testimoni que la contemplació de la seva trajectòria artística a l'exposició permanent del Museu m'ha fet retrobar viva la persona de l'Albertí, plena d'autenticitat i enamorat de la bellesa. Des dels primers quadres, plens de vida, fins als darrers –impregnats d'un cromatisme més fosc i gris, potser trist, si no patètic– jo he pogut reprendre el diàleg iniciat amb ell, ja fa anys, a l'autobús de Sant Feliu a Girona.

Acabo, doncs, amb una invitació a tots els lectors a fer-ne l'experiència, la de descobrir o reconèixer la personalitat de l'artista darrere dels seus quadres exposats a la nova sala del Museu d'Història de la Ciutat, de Sant Feliu.

ÀNGEL JIMÉNEZ

Sant Joan de la Creu, un poeta que versificava com podia l'essència de la bellesa i, ensems, un baríton enamorat de la bona música. I tot ho feia lliurement, espontàniament. Era un home solitari i obert, que no deixava que res ni ningú no el lligués ni que condicionés el seu tarannà. Pintava, escrivia, cantava o estimava tan sols quan una força interior l'impulsava a fer-ho. El ritme rutinari i quotidià de la majoria dels vilatans no anava amb ell.